

זהר הקדוש

עם ביאור הפתר והפכוד

חג הסוכות • ביאת האושפיזין לסוכה

במאמר זה יבאר ששבעת הרועים באים לסוכה, ויבאר איך צריך להתנהג עמהם, ושצריך ליתן קודם לעניים שהוא חלק האושפיזין.

תא חזי - בא וראה, **בשעתא דבר נש יתיב במדורא דא** - בשעה שאדם

יושב בדירה זו שהיא הסוכה, הנקראת

צלא דמהימנותא - צל האמונה, **שכינתא פרסא גדפהא עליה מלעילא** - השכינה פורשת כנפיה עליו מלמעלה, **ואברהם וחמשה צדיקייא אחרנין שויין מדוריהון עמיה** - אברהם אבינו ועוד חמשה צדיקים אחרים שמים את דירתם עמו בסוכה.

אברהם והצדיקים האחרים הבאים לשרות בסוכה הם מרכבה לשבע המידות מחדס עד מלכות, וביאת הצדיקים לסוכה היינו שהשבע מידות באים לשרות בסוכה, ובה מפרש רבי אבא את הכתובים.

אמר רבי אבא לבאר ולהרחיב את דברי רבי אלעזר, **אברהם וחמשה צדיקייא ודוד מלכא, שויין מדוריהון עמיה** - שמים מדורם עמו. **הדא הוא דכתיב** - זהו מה שנאמר (ויקרא כג מב) **'בפסכת תשבו שבעת ימים'**. ומדייק **'שבעת ימים' כתיב**, דמשמע שהשבעת ימים ישבו בסוכות, ולא כתיב **'בשבעת ימים'**, שיהא משמע שבשבעת ימים אלו צריך לישב בסוכות. והכונה כי המידות נקראות 'ימים', הכתוב מצוה לשבע המידות אשר שבעת הצדיקים הם מרכבה להן לישב בסוכות של בני ישראל.

ומוסיף עוד **גנונא דא** - כעין זה הוא הכונה במה **דכתיב** (שמות לא יז) **'כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וגו'**, ופירשו בזוהר (יתרו פט.) כי גם בזה הכונה שהקב"ה ברא את ששת הספירות שמחדס עד יסוד, ומדייק כן ממה שנאמר **'כי ששת ימים עשה ה'** ולא נאמר **'כי בששת ימים'**, כדי ללמד שהכוונה היא שעשה וברא את הששה ימים עצמם.

וכיון שסוכות הוא זמן שמחתנו, לכן **בעי בר נש למחדי בכל יומא ויומא באנפין נהירין** - צריך האדם לשמוח בכל יום ויום מימי החג בפנים מאירות, **באושפיזין אלן דשריין עמיה** - באורחים אלו הבאים לשרות עמו.

רבי אבא מבאר כי בפסוק יש שני חיובים לאושפיזין ולכל העולם.

ואמר רבי אבא לחזק את הראיה שכונת

הפסוק על האושפיזין שישבו בסוכה, כי הנה בתחילה **כתיב בפסכת תשבו שבעת ימים, ולבתר** - ואחר כך בהמשך הפסוק נאמר שוב **כל הארץ תשכח וישבו בפסכת**, וצריך ביאור מדוע כפל הפסוק את הציווי של ישיבת סוכה, ועוד קשה מדוע נאמר **במדומתא** - בתחילה **'תשבו'** בלשון נוכח, **ולבתר** - ואחר כך נאמר **'ישבו'** בלשון נסתר. **אלא** הכוונה היא, **דקדמא** - הציווי הראשון שנאמר בלשון נוכח 'בסוכות תשבו', נאמר **לאושפיזין**, כי הם קרובים יותר לאור הסוכה שהוא בחינת בינה, ולכן מצוה אותם בלשון נוכח ואומר להם אתם הנקראים 'שבעת ימים' 'תשבו' עם בני ישראל 'בסוכות'. **תניינא** - הציווי השני שנאמר בלשון נסתר 'ישבו בסוכות', נאמר **לבני עלמא** - לשאר בני העולם הרחוקים ביותר מבחינת בינה, ולכן בא הציווי בלשון נסתר.

התבאר כי הפסוק 'בסוכות תשבו' עולה על האושפיזין, ועתה מבאר איך ממשיכים את האושפיזין לסוכה, כי הנה נתבאר כי האושפיזין הם שבע המידות העליונות, ושבע מידות קשורים בבינה, וענינם להמשיך שפע למידת המלכות, לכן כדי שיבואו האושפיזין יש להמשיכם מן הבינה, וכן יש להמשיך את מידת המלכות לסוכה כי רק אז יבואו האושפיזין לסוכה.

התבאר כי **קדמא** - הציווי הראשון

שנאמר **'בפסכת תשבו שבעת ימים'**, הוא **לאושפיזין**. ואופן המשכתם הוא **פי הא** - כמו שהיה מנהגו **דרב המנונא סבא**, **דכד הוה עייל לסוכה הוה חדי** - כשהיה נכנס לסוכה היה שמח, **וקאים על פתחא דסוכה מלגא** - ועמד בפתח הסוכה מבפנים, ואז התחיל להתכונן לביאת האושפיזין **ואמר** רב המנונא **נזמן לאושפיזין** - נזמין את האושפיזין לסוכה. ותחילה היה משרה את מידת המלכות כיון שרק אם תהיה שם מידת המלכות יבואו האושפיזין, ולשם כך היה תחילה **מסדר פתורא** - שולחנו שהוא רומז למידת המלכות כדי שתוכל מידת המלכות לשרות בסוכה, ואחר כך היה קורא וממשיך את מידת המלכות - **וקאים על רגלוהי ומברך** - ועומד על רגליו ומברך ברכת לישב בסוכה, כי על ידי הברכה על הסוכה נעשית הסוכה מרכבה למידת המלכות הנקראת 'סכת' ובאה לשרות בסוכה. לאחר ששרתה מידת המלכות בסוכה, התחיל להזמין את האושפיזין לסוכה **והיה אומר בפסכת תשבו שבעת ימים'** שהתבאר שהוא ציווי לאושפיזין כדי להמשיכם על ידי ציווי זה, וכדי להמשיכם מאחיזתם בבינה אמר **תיבו אושפיזין עלאין תיבו** - שבו בסוכה אורחים המקושרים במידת הבינה העליונה שבו. ולאחר שבאו בסוכה קישר וייחד רב המנונא את האושפיזין עם השכינה שהיא מידת המלכות, ולכן אמר **תיבו אושפיזי מהימנותא תיבו** - שבו בסוכה אורחים הקשורים בשכינה הנקראת אמונה שבו.

ארים ידוי - הרים ידיו כדי לקשר את העשר ספירות הרמוזים בעשר אצבעותיו **וחדי** - ושמח כדי להמשיך להם שמחה מוקורה במידת הבינה, **ואמר זפא חולקנא** - אשרי חלקנו התלמידי חכמים, **זפא חולקיהון** - אשרי חלקם **דישראל** שבזכות אבותיהם הבאים לסוכה יש להם חלק בהקב"ה ובמצותיו, כמו **דכתיב** (דברים לב ט) **'כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו וגו'**, כי על ידי יעקב יש לישראל חלק בהקב"ה. **ואחר שבאו האושפיזין לשבת הוה יתיב** - היה גם רב המנונא יושב בסוכה.

עתה מבאר את המשך הפסוק המדבר על בני ישראל.

תניינא - הציווי השני בפסוק **כל הארץ תשכח וישבו בפסכת**, הוא **לבני עלמא** - בני העולם, וזה פירוש הכתוב **'כל הארץ תשכח'** בלשון נסתר, למי שיש לו חלק בבני ישראל צריך לישב בסוכה. ומפרש מי הוא זה שיש לו חלק בבני ישראל - **דמאן דאית ליה חולקא בעמא** - שמי שיש לו חלק בעם הקדוש דהיינו שיש לו חלק בהקב"ה כמו שכתוב **'כי חלק ה' עמו'**, והוא זה שיש לו חלק **בארעא קדישא** - בארץ הקדושה שהוא ארץ ישראל, כי מי שאינו מזרע ישראל אין לו חלק בארץ הקדושה, הוא **יתיב בצלא**

הוא **לבני עלמא** - בני העולם, וזה פירוש הכתוב **'כל הארץ תשכח'** בלשון נוכח, למי שיש לו חלק בבני ישראל צריך לישב בסוכה. ומפרש מי הוא זה שיש לו חלק בבני ישראל - **דמאן דאית ליה חולקא בעמא** - שמי שיש לו חלק בעם הקדוש דהיינו שיש לו חלק בהקב"ה כמו שכתוב **'כי חלק ה' עמו'**, והוא זה שיש לו חלק **בארעא קדישא** - בארץ הקדושה שהוא ארץ ישראל, כי מי שאינו מזרע ישראל אין לו חלק בארץ הקדושה, הוא **יתיב בצלא**

לא די שהאושפיזין מסתלקים ממנו, אלא עוד מקללים אותו כל אחד כפי מידתו. ואמר רבי אבא, אברהם אבינו, כל יומיו הוה קאים בפרשת אורחין - כל ימיו היה עומד בפרשת דרכים, לזמנא אושפיזין ולתקנא לון פתורי - להזמין אורחים ולערוך לפנייהם שולחן לסעודה, וכיוון בזה להשפיע שפע ברכה לשכינה הקדושה, כי עיקר

השפעת הספירות למלכות היא על ידי מידת החדש שהוא אברהם. השתא - עכשיו בחג הסוכות דמזמנין ליה ולכלהו צדיקיא - שמזמנים אותו ואת כל הצדיקים ולדוד מלפא, ולא יהבין לון חולקיהון - ולא נותנים להם את חלקם בסעודה, שהוא החלק הניתן לעניים, הרי שאין משפיעים לשכינה את חלקה ובכך פוגמים את השכינה הקדושה, מיד אברהם שהוא הביא את כולם כדי להמשיך שפע לשכינה, קאים מפתורא - קם מהשולחן, וקרי - וקורא ומכריז לכל שאר הצדיקים, אתם באתם כדי ליחד את השכינה, וכיון שאין כאן יחוד לכן 'סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה' (במדבר טו כו), וכלהו סלקין אבתריה - וכל הצדיקים יוצאים אחריו מהסוכה.

יצחק אבינו אמר עליו 'ובטן רשעים תחסר' (משלי יג כה) - שיחסר מרוחניות וקדושה, מחמת שאכל למלאות בטנו ולא נתן לעניים. יעקב אבינו אמר עליו 'פתח - שלך ולא של הקב"ה אכלת' - כי לא נתת ממנו לעניים, לכן תקיאנה' (שם כג ח) כיון שהוא חשוב כפרש. ושאר כל צדיקיא - משה אהרן יוסף אמרי 'פי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום' (ישעיה כח ח).

דוד מלפא אמר והוא אשלים את דינו ועונשו, ואומר את מה דכתיב בענין העונש שקיבל נבל הכרמלי אחרי שסירב לשלוח לדוד המלך מסעודתו (שמואל א' כה לח), ויהי פערות הימים שהם עשרת ימי תשובה (ר"ה יח). ויגוף ה' את נבל וימת'. מאי קא מיירי - מה כוונתו של דוד באמירת פסוק זה, שהרי אינו קללה אלא סיפור דברים. ומתרץ כי דוד בא באמירת פסוק זה ללמד מה צריך להיות עונשו של זה שלא נתן מסעודתו לעניים - בגין דדוד שאל לנבל כי דוד ביקש מנבל שישלח לו מסעודתו, ובבקשה זו אתעביד ליה אושפיזא - נעשה דוד לאורח לנבל, וכיון שנבל לא בעא - לא רצה לשלוח לו, ולכן מת נבל. ודא זמין ליה - ואדם זה הזמין את דוד המלך לביתו, ולא יתב ליה חולקא - ולא נתן לו את חלקו, ובכך זלזל בו וביישו יותר ממה שעשה נבל, ולכן אומר דוד פסוק זה, כי באיגון עשרה יומין דדוד מלפא דאין עלמא - באותם עשרה ימים שבהם דן דוד המלך את העולם, אתדן עליה ההוא בר נש דאשלים ליה ביש יתיר מנבל - נידון על כך אדם זה שגמל עם דוד רעה יותר מנבל.

דמהימנותא - יושב בצל האמונה שהיא את פני האושפיזין. ובה זוכה נשמתו למחדי - לשמוח מאור מידת הבינה המאיר בסוכה בהאי עלמא - בעולם הזה במצות סוכה שמקיים, ובעולם הבא כאשר מסתלקת הנשמה לעולם הבא שהוא עולם הבינה.

כיון שמזמין את האושפיזין צריך לתת להם חלקם בסעודה, ומה שנותן לעניים הוא חלקם.

ובעי למחדי למסכני - וצריך לשמח את העניים בסעודת החג, מאי טעמא - מה הטעם שצריך לשמח, ומשיב בגין דחולקא דאיגון אושפיזין דזמין דמסכני הוא - מפני שהחלק של אותם האורחים שהזמין הוא של העניים הוא. כי הגה נתבאר לעיל כי האושפיזין שהם שבע המידות ממשיכים את השפע מן הבינה למידת המלכות שהיא השכינה, וכיון שהשפע עובר דרכם מקבלים אף הם מן ההשפעה ההוא. והעניים תלויים במידת המלכות שהיא בחינת עניה, לכן צריך לשמח את העניים כיון שרק על ידי זה מקבלים האושפיזין את השפעתם.

ומפליג בגנותו ועונשו של מי שאינו נותן לעניים, שמסלק את האושפיזין מסוכתו וגורם לפירוד למעלה.

וההוא דיתב בצלא דא דמהימנותא - ומי שיושב בצל האמונה הזאת בסוכה, וזמין אושפיזין אליו עלאין אושפיזי מהימנותא - והזמין את האורחים העליונים מן הבינה שהם אורחי האמונה כי הם משפיעים למלכות, ולא יתב לון חולקיהון - ולא נתן להם את חלקם, שהוא חלק העניים, פלהו קיימי מניה - כל האושפיזין עומדים ממנו, ואמרי - ואומרים את הפסוק 'אל תלחם את לחם רע עין ואל תתאזו למטעמתי' וגו' (משלי כג ו), ולכן מסתלקים, כי אינם רוצים להיות בסעודה זו של קמצן רע עין שלא נתן לעניים מסעודתו, ואינם מתאווים ליהנות ממטעמיו שהכין.

וכיון שלא נתן לעניים, אשתכח דההוא פתורא דתקין דיליה הוא - נמצא שכל סעודתו שהכין היא רק שלו ולא נתן, ולא של הקדוש ברוך הוא, עליה פתיב - עליו אומר הקב"ה את העונש (מלאכי ב ג) 'וזריתי פרש על פניכם' וגו' - הפרש שנעשה מאכילתכם בחגים. ולכן נאמר 'פרש חגיכם' ולא חגי, כיון שאין להקב"ה כלום בסעודה זו שלא נתן ממנו לעניים. ווי ליה לההוא בר נש - אוי לו לאדם זה שמחתימין עליו גזירות קשות, בשעתא דאלין אושפיזי מהימנותא קיימי מפתוריה - בשעה שאלו אורחי השכינה עומדים ומסתלקים משולחנו.

דמהימנותא לקבלא אושפיזין, למחדי פתא עלמא ובעלמא דאתי.

ובעי למחדי למסכני, מאי טעמא, בגין דחולקא דאיגון אושפיזין דזמין דמסכני הוא.

וההוא דיתב בצלא דא דמהימנותא, וזמין אושפיזין אליו עלאין אושפיזי מהימנותא, ולא יתב לון חולקיהון, פלהו קיימי מניה, ואמרי 'אל תלחם את לחם רע עין' וגו' (משלי כג ו).

אשתכח דההוא פתורא דתקין דיליה הוא ולא נתן דקודשא בריך הוא, עליה פתיב (מלאכי ב ג) 'וזריתי פרש על פניכם' וגו' פרש חגיכם' ולא חגי, ווי ליה לההוא בר נש, בשעתא דאלין אושפיזי מהימנותא קיימי מפתוריה.

ואמר רבי אבא, אברהם, כל יומיו הוה קאים בפרשת אורחין, לזמנא אושפיזין ולתקנא לון פתורי. השתא, דמזמנין ליה ולכלהו צדיקיא ולדוד מלפא, ולא יתבין לון חולקיהון, אברהם קאים מפתורא, וקרי 'סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה' (במדבר טו כו), וכלהו סלקין אבתריה. יצחק אמר 'ובטן רשעים תחסר' (משלי יג כה). יעקב אמר 'פתח אכלת תקיאנה' (שם כג ח). ושאר כל צדיקיא אמרי 'פי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום' (ישעיה כח ח).

דוד מלפא אמר ואשלים את דינו ועונשו, ואומר את מה דכתיב בענין העונש שקיבל נבל הכרמלי אחרי שסירב לשלוח לדוד המלך מסעודתו (שמואל א' כה לח), ויהי פערות הימים שהם עשרת ימי תשובה (ר"ה יח). ויגוף ה' את נבל וימת'. מאי קא מיירי - מה כוונתו של דוד באמירת פסוק זה, שהרי אינו קללה אלא סיפור דברים. ומתרץ כי דוד בא באמירת פסוק זה ללמד מה צריך להיות עונשו של זה שלא נתן מסעודתו לעניים - בגין דדוד שאל לנבל כי דוד ביקש מנבל שישלח לו מסעודתו, ובבקשה זו אתעביד ליה אושפיזא - נעשה דוד לאורח לנבל, וכיון שנבל לא בעא - לא רצה לשלוח לו, ולכן מת נבל. ודא זמין ליה - ואדם זה הזמין את דוד המלך לביתו, ולא יתב ליה חולקא - ולא נתן לו את חלקו, ובכך זלזל בו וביישו יותר ממה שעשה נבל, ולכן אומר דוד פסוק זה, כי באיגון עשרה יומין דדוד מלפא דאין עלמא - באותם עשרה ימים שבהם דן דוד המלך את העולם, אתדן עליה ההוא בר נש דאשלים ליה ביש יתיר מנבל - נידון על כך אדם זה שגמל עם דוד רעה יותר מנבל.

ואמר רבי אבא, אברהם, כל יומיו הוה קאים בפרשת אורחין, לזמנא אושפיזין ולתקנא לון פתורי. השתא, דמזמנין ליה ולכלהו צדיקיא ולדוד מלפא, ולא יתבין לון חולקיהון, אברהם קאים מפתורא, וקרי 'סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה' (במדבר טו כו), וכלהו סלקין אבתריה. יצחק אמר 'ובטן רשעים תחסר' (משלי יג כה). יעקב אמר 'פתח אכלת תקיאנה' (שם כג ח). ושאר כל צדיקיא אמרי 'פי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום' (ישעיה כח ח).

דוד מלפא אמר ואשלים את דינו ועונשו, ואומר את מה דכתיב בענין העונש שקיבל נבל הכרמלי אחרי שסירב לשלוח לדוד המלך מסעודתו (שמואל א' כה לח), ויהי פערות הימים שהם עשרת ימי תשובה (ר"ה יח). ויגוף ה' את נבל וימת'. מאי קא מיירי - מה כוונתו של דוד באמירת פסוק זה, שהרי אינו קללה אלא סיפור דברים. ומתרץ כי דוד בא באמירת פסוק זה ללמד מה צריך להיות עונשו של זה שלא נתן מסעודתו לעניים - בגין דדוד שאל לנבל כי דוד ביקש מנבל שישלח לו מסעודתו, ובבקשה זו אתעביד ליה אושפיזא - נעשה דוד לאורח לנבל, וכיון שנבל לא בעא - לא רצה לשלוח לו, ולכן מת נבל. ודא זמין ליה - ואדם זה הזמין את דוד המלך לביתו, ולא יתב ליה חולקא - ולא נתן לו את חלקו, ובכך זלזל בו וביישו יותר ממה שעשה נבל, ולכן אומר דוד פסוק זה, כי באיגון עשרה יומין דדוד מלפא דאין עלמא - באותם עשרה ימים שבהם דן דוד המלך את העולם, אתדן עליה ההוא בר נש דאשלים ליה ביש יתיר מנבל - נידון על כך אדם זה שגמל עם דוד רעה יותר מנבל.

ואמר רבי אבא, אברהם, כל יומיו הוה קאים בפרשת אורחין, לזמנא אושפיזין ולתקנא לון פתורי. השתא, דמזמנין ליה ולכלהו צדיקיא ולדוד מלפא, ולא יתבין לון חולקיהון, אברהם קאים מפתורא, וקרי 'סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה' (במדבר טו כו), וכלהו סלקין אבתריה. יצחק אמר 'ובטן רשעים תחסר' (משלי יג כה). יעקב אמר 'פתח אכלת תקיאנה' (שם כג ח). ושאר כל צדיקיא אמרי 'פי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום' (ישעיה כח ח).

דוד מלפא אמר ואשלים את דינו ועונשו, ואומר את מה דכתיב בענין העונש שקיבל נבל הכרמלי אחרי שסירב לשלוח לדוד המלך מסעודתו (שמואל א' כה לח), ויהי פערות הימים שהם עשרת ימי תשובה (ר"ה יח). ויגוף ה' את נבל וימת'. מאי קא מיירי - מה כוונתו של דוד באמירת פסוק זה, שהרי אינו קללה אלא סיפור דברים. ומתרץ כי דוד בא באמירת פסוק זה ללמד מה צריך להיות עונשו של זה שלא נתן מסעודתו לעניים - בגין דדוד שאל לנבל כי דוד ביקש מנבל שישלח לו מסעודתו, ובבקשה זו אתעביד ליה אושפיזא - נעשה דוד לאורח לנבל, וכיון שנבל לא בעא - לא רצה לשלוח לו, ולכן מת נבל. ודא זמין ליה - ואדם זה הזמין את דוד המלך לביתו, ולא יתב ליה חולקא - ולא נתן לו את חלקו, ובכך זלזל בו וביישו יותר ממה שעשה נבל, ולכן אומר דוד פסוק זה, כי באיגון עשרה יומין דדוד מלפא דאין עלמא - באותם עשרה ימים שבהם דן דוד המלך את העולם, אתדן עליה ההוא בר נש דאשלים ליה ביש יתיר מנבל - נידון על כך אדם זה שגמל עם דוד רעה יותר מנבל.

ואמר רבי אבא, אברהם, כל יומיו הוה קאים בפרשת אורחין, לזמנא אושפיזין ולתקנא לון פתורי. השתא, דמזמנין ליה ולכלהו צדיקיא ולדוד מלפא, ולא יתבין לון חולקיהון, אברהם קאים מפתורא, וקרי 'סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה' (במדבר טו כו), וכלהו סלקין אבתריה. יצחק אמר 'ובטן רשעים תחסר' (משלי יג כה). יעקב אמר 'פתח אכלת תקיאנה' (שם כג ח). ושאר כל צדיקיא אמרי 'פי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום' (ישעיה כח ח).

דוד מלפא אמר ואשלים את דינו ועונשו, ואומר את מה דכתיב בענין העונש שקיבל נבל הכרמלי אחרי שסירב לשלוח לדוד המלך מסעודתו (שמואל א' כה לח), ויהי פערות הימים שהם עשרת ימי תשובה (ר"ה יח). ויגוף ה' את נבל וימת'. מאי קא מיירי - מה כוונתו של דוד באמירת פסוק זה, שהרי אינו קללה אלא סיפור דברים. ומתרץ כי דוד בא באמירת פסוק זה ללמד מה צריך להיות עונשו של זה שלא נתן מסעודתו לעניים - בגין דדוד שאל לנבל כי דוד ביקש מנבל שישלח לו מסעודתו, ובבקשה זו אתעביד ליה אושפיזא - נעשה דוד לאורח לנבל, וכיון שנבל לא בעא - לא רצה לשלוח לו, ולכן מת נבל. ודא זמין ליה - ואדם זה הזמין את דוד המלך לביתו, ולא יתב ליה חולקא - ולא נתן לו את חלקו, ובכך זלזל בו וביישו יותר ממה שעשה נבל, ולכן אומר דוד פסוק זה, כי באיגון עשרה יומין דדוד מלפא דאין עלמא - באותם עשרה ימים שבהם דן דוד המלך את העולם, אתדן עליה ההוא בר נש דאשלים ליה ביש יתיר מנבל - נידון על כך אדם זה שגמל עם דוד רעה יותר מנבל.

ואמר רבי אבא, אברהם, כל יומיו הוה קאים בפרשת אורחין, לזמנא אושפיזין ולתקנא לון פתורי. השתא, דמזמנין ליה ולכלהו צדיקיא ולדוד מלפא, ולא יתבין לון חולקיהון, אברהם קאים מפתורא, וקרי 'סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה' (במדבר טו כו), וכלהו סלקין אבתריה. יצחק אמר 'ובטן רשעים תחסר' (משלי יג כה). יעקב אמר 'פתח אכלת תקיאנה' (שם כג ח). ושאר כל צדיקיא אמרי 'פי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום' (ישעיה כח ח).

דוד מלפא אמר ואשלים את דינו ועונשו, ואומר את מה דכתיב בענין העונש שקיבל נבל הכרמלי אחרי שסירב לשלוח לדוד המלך מסעודתו (שמואל א' כה לח), ויהי פערות הימים שהם עשרת ימי תשובה (ר"ה יח). ויגוף ה' את נבל וימת'. מאי קא מיירי - מה כוונתו של דוד באמירת פסוק זה, שהרי אינו קללה אלא סיפור דברים. ומתרץ כי דוד בא באמירת פסוק זה ללמד מה צריך להיות עונשו של זה שלא נתן מסעודתו לעניים - בגין דדוד שאל לנבל כי דוד ביקש מנבל שישלח לו מסעודתו, ובבקשה זו אתעביד ליה אושפיזא - נעשה דוד לאורח לנבל, וכיון שנבל לא בעא - לא רצה לשלוח לו, ולכן מת נבל. ודא זמין ליה - ואדם זה הזמין את דוד המלך לביתו, ולא יתב ליה חולקא - ולא נתן לו את חלקו, ובכך זלזל בו וביישו יותר ממה שעשה נבל, ולכן אומר דוד פסוק זה, כי באיגון עשרה יומין דדוד מלפא דאין עלמא - באותם עשרה ימים שבהם דן דוד המלך את העולם, אתדן עליה ההוא בר נש דאשלים ליה ביש יתיר מנבל - נידון על כך אדם זה שגמל עם דוד רעה יותר מנבל.

ואמר רבי אבא, אברהם, כל יומיו הוה קאים בפרשת אורחין, לזמנא אושפיזין ולתקנא לון פתורי. השתא, דמזמנין ליה ולכלהו צדיקיא ולדוד מלפא, ולא יתבין לון חולקיהון, אברהם קאים מפתורא, וקרי 'סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה' (במדבר טו כו), וכלהו סלקין אבתריה. יצחק אמר 'ובטן רשעים תחסר' (משלי יג כה). יעקב אמר 'פתח אכלת תקיאנה' (שם כג ח). ושאר כל צדיקיא אמרי 'פי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום' (ישעיה כח ח).

דוד מלפא אמר ואשלים את דינו ועונשו, ואומר את מה דכתיב בענין העונש שקיבל נבל הכרמלי אחרי שסירב לשלוח לדוד המלך מסעודתו (שמואל א' כה לח), ויהי פערות הימים שהם עשרת ימי תשובה (ר"ה יח). ויגוף ה' את נבל וימת'. מאי קא מיירי - מה כוונתו של דוד באמירת פסוק זה, שהרי אינו קללה אלא סיפור דברים. ומתרץ כי דוד בא באמירת פסוק זה ללמד מה צריך להיות עונשו של זה שלא נתן מסעודתו לעניים - בגין דדוד שאל לנבל כי דוד ביקש מנבל שישלח לו מסעודתו, ובבקשה זו אתעביד ליה אושפיזא - נעשה דוד לאורח לנבל, וכיון שנבל לא בעא - לא רצה לשלוח לו, ולכן מת נבל. ודא זמין ליה - ואדם זה הזמין את דוד המלך לביתו, ולא יתב ליה חולקא - ולא נתן לו את חלקו, ובכך זלזל בו וביישו יותר ממה שעשה נבל, ולכן אומר דוד פסוק זה, כי באיגון עשרה יומין דדוד מלפא דאין עלמא - באותם עשרה ימים שבהם דן דוד המלך את העולם, אתדן עליה ההוא בר נש דאשלים ליה ביש יתיר מנבל - נידון על כך אדם זה שגמל עם דוד רעה יותר מנבל.

ואמר רבי אבא, אברהם, כל יומיו הוה קאים בפרשת אורחין, לזמנא אושפיזין ולתקנא לון פתורי. השתא, דמזמנין ליה ולכלהו צדיקיא ולדוד מלפא, ולא יתבין לון חולקיהון, אברהם קאים מפתורא, וקרי 'סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה' (במדבר טו כו), וכלהו סלקין אבתריה. יצחק אמר 'ובטן רשעים תחסר' (משלי יג כה). יעקב אמר 'פתח אכלת תקיאנה' (שם כג ח). ושאר כל צדיקיא אמרי 'פי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום' (ישעיה כח ח).

דוד מלפא אמר ואשלים את דינו ועונשו, ואומר את מה דכתיב בענין העונש שקיבל נבל הכרמלי אחרי שסירב לשלוח לדוד המלך מסעודתו (שמואל א' כה לח), ויהי פערות הימים שהם עשרת ימי תשובה (ר"ה יח). ויגוף ה' את נבל וימת'. מאי קא מיירי - מה כוונתו של דוד באמירת פסוק זה, שהרי אינו קללה אלא סיפור דברים. ומתרץ כי דוד בא באמירת פסוק זה ללמד מה צריך להיות עונשו של זה שלא נתן מסעודתו לעניים - בגין דדוד שאל לנבל כי דוד ביקש מנבל שישלח לו מסעודתו, ובבקשה זו אתעביד ליה אושפיזא - נעשה דוד לאורח לנבל, וכיון שנבל לא בעא - לא רצה לשלוח לו, ולכן מת נבל. ודא זמין ליה - ואדם זה הזמין את דוד המלך לביתו, ולא יתב ליה חולקא - ולא נתן לו את חלקו, ובכך זלזל בו וביישו יותר ממה שעשה נבל, ולכן אומר דוד פסוק זה, כי באיגון עשרה יומין דדוד מלפא דאין עלמא - באותם עשרה ימים שבהם דן דוד המלך את העולם, אתדן עליה ההוא בר נש דאשלים ליה ביש יתיר מנבל - נידון על כך אדם זה שגמל עם דוד רעה יותר מנבל.

נפשי צמאה לדעת
כל רז סודך

זוהר הקדוש המבואר < עם פירוש "הכתר והכבוד"

ביאור בשפה ברורה הפותח את לב הלומד, עם מקורות וביאורים על פי דולי המפרשים

